

Uddannelsesprogram

*Introduktionsuddannelse i samfundsmedicin
Sociallægeinstitutionen, Aarhus Kommune
2013 Målbeskrivelsen*

Godkendt den 31.08.2018 af Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse

Indledning

Formålet med uddannelsesprogrammet er at beskrive, hvordan og hvornår målene, som er beskrevet i målbeskrivelsen for Samfundsmedicin , opnås i det daglige arbejde på Sociallægeinstitution, Aarhus kommune. Desuden beskriver uddannelsesprogrammet, hvordan kompetencevurderingen af opnåede mål vil foregå i det daglige arbejde.

Programmet er opdelt svarende til det ansættelsessted som indgår i uddannelsesforløbet, og følger tidsmæssigt opbygningen af uddannelsen. Det er beskrevet, hvilke kompetencer der forventes opnået på de enkelte ansættelsessteder, ligesom det er skitseret, i hvilken rækkefølge de enkelte mål mest hensigtsmæssigt opnås.

Uddannelsesprogrammet beskriver således idealforløbet for netop denne uddannelsesstilling.

Samtidig udgør uddannelsesprogrammet en slags kontrakt mellem uddannelseslægen og de afdelinger, som indgår i uddannelsesforløbet, idet såvel uddannelseslægen som afdelingen kan stille krav til hinanden, svarende til uddannelsesprogrammet.

Uddannelsens varighed og indhold er beskrevet i målbeskrivelsen ([Link til aktuelle målbeskrivelse, SST](#)).

Forkortelser

KV: Kompetencevurdering

RMUK: (Region Midtjyllands Uddannelses- og kursusadministration)

UKO: Uddannelseskoordinerende overlæge

UAO: Uddannelsesansvarlig overlæge

PKL: Postgraduat Klinisk Lektor

UKYL: Uddannelseskoordinerende yngre læge

AMU: Almenmedicinsk uddannelseskoordinator

DYNAMU: Den yngre almenmedicinske uddannelseskoordinator

Hvis der benyttes andre forkortelser i programmet, skal de beskrives her

Indholdsfortegnelse

Indledning	2
Forkortelser	2
Indholdsfortegnelse	3
Ansættelsessted / Uddannelsens opbygning.....	5
1. Ansættelse	6
1.1 Præsentation af afdelingen / praksis	6
1.1.1 Introduktion til afdelingen / praksis	6
1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen/praksis	6
1.1.3 Uddannelsesvejledning	7
1.1.4 Arbejdsopgaver og - tilrettelæggelse.....	7
1.2 Uddannelsesplanlægning.....	8
1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner	8
Lægekonsulentfunktion.....	8
Socialmedicinske samtaleforløb/vurderinger/undersøgelser.....	8
Tværfaglige samtaleforløb	8
Reva-si.....	9
Misbrugsbehandling.....	9
Børn og Unge-læge	9
Helbredsundersøgelse af flygtninge	10
Møde/teamdeltagelse	10
Undervisning og vejledning.....	10
1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....	11
1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse	13
1.4.1 Møder, undervisning og konferencer.....	13
1.4.2 Undervisning	16
1.4.2 Kursusdeltagelse	16
1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage.....	16
1.6 Forskning og udvikling.....	16

1.7 Anbefalet litteratur	17
2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse	18
2.1 Inspektorrapporter	18
2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg.....	18
3. Nyttige kontakter	19
4. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse	20
4.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler	22
4.2 Generelt om godkendelse af kompetencer	22
4.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet.....	23

Ansættelsessted / Uddannelsens opbygning

Ansættelse
Sociallægeinstitutionen, Aarhus Kommune
12 mdr.
Side 6

1. Ansættelse

Sociallægeinstitutionen, Aarhus Kommune. 12 mdr.

1.1 Præsentation af afdelingen / praksis

Sociallægeinstitutionen er Aarhus Kommunes sundhedsfaglige konsulent- og udviklingsenhed, som beskæftiger læger, psykologer, antropologer og fysioterapeuter. Sociallægeinstitutionens overordnede mål er at bidrage til, at borgere med helbredsproblemer, eller borgere som på anden vis er på kanten af arbejdsmarkedet, kommer til at fungere bedst muligt i hverdagen – herunder i arbejdslivet. Der tages udgangspunkt i funktionsevnebegrebet med baggrund i ICF (International Classification of functioning).

Sociallægeinstitutionen leverer en række kerneydelser i form af socialmedicinske, psykiatriske, psykologiske, antropologiske og fysioterapeutiske undersøgelser/vurderinger af henviste borgere. Vi tilbyder desuden både individuelle samtaleforløb samt gruppeforløb. Sociallægeinstitutionen indgår løbende i projektarbejde som retter sig mod forskellige målgrupper.

Desuden yder afdelingen lægekonsulentbistand til sagsbehandlere i Sociale Forhold og Beskæftigelse. Ydelserne leveres inden for voksenområdet.

Sociallægeinstitutionen har endvidere lægeopgaver på området for forsorg og afrusning samt på området substitutionsbehandling af misbrugere (addiktiv medicin).

Læger i Sociallægeinstitutionen varetager helbredsundersøgelser af nyankomne flygtninge.

Sociallægeinstitutionens læger underviser lægestuderende på Aarhus Universitet. Desuden varetager institutionen jævnligt formidlings- og undervisningsopgaver i sundhedsrelaterede emner for både borgere og personale.

Sociallægeinstitutionens drift finansieres såvel af et fast budget som af indtægtsdækket virksomhed.

For yderligere information henvises til Sociallægeinstitutionens hjemmeside på: sociallaegeinstitutionen.dk

1.1.1 Introduktion til afdelingen / praksis

Nyansatte uddannelseslæger modtager umiddelbart inden ansættelsens start et individuelt tilrettelagt introduktionsprogram for de første 3-4 uger. Her vil uddannelseslægen blive grundigt introduceret til:

- Afdelingens hovedopgaver incl. addiktiv medicin
- Præsentation af afdelingens personale, herunder arbejdsmiljørepræsentanter, kontaktpersoner m.m.
- Praktiske forhold: IT, telefonsystemer, nøgle, ID-kort, journalsystemer m.m.
- Sikkerhedsforanstaltninger: arbejdsmiljø, brandinstruktioner m.v.
- Kommunens organisatoriske opbygning, herunder Sociallægeinstitutionens placering samt interne og eksterne samarbejdspartnere.
- Uddannelseslægens egne arbejdsopgaver og ansvarsområder, planlægning og organisering af eget arbejde og mødestruktur

1.1.2 Organisering af den lægelige uddannelse i afdelingen/praksis

Afdelingens læger er speciallæger i samfundsmedicin, almen medicin, arbejdsmedicin eller psykiatri.

Sociallægeinstitutionen har udelukkende uddannelseslæger inden for specialet samfundsmedicin.

Afdelingens uddannelsesansvarlige overlæge er speciallæge i samfundsmedicin. Ansvar for tilrettelæggelse af speciallægeuddannelsen deles mellem ledende socialoverlæge og den uddannelsesansvarlige overlæge. Det er også disse personer, der skal involveres ved eventuelle problemer i uddannelsesforløbet.

Afdelingens arbejdsplanlægger tilrettelægger uddannelseslægens funktion i samarbejde med hovedvejleder og afdelingens ledelse.

I afsnittet "Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse" (afsnit 6) er de forskellige aktører i den lægelige videreuddannelse beskrevet.

1.1.3 Uddannelsesvejledning

Alle uddannelseslæger får tilknyttet en hovedvejleder, der som minimum er et niveau højere i den samfundsmedicinske speciallægeuddannelse end den vejledte.

Alle afdelingens læger og øvrige personale i Sociallægeinstitutionen, som uddannelseslægen arbejder sammen med omkring de daglige opgaver, fungerer som daglige vejledere og indgår i introduktion og oplæring i arbejdsopgaverne, praktisk vejledning, supervision og kompetencevurdering.

Hovedvejleder afholder sammen med den uddannelsessøgende læge introduktionssamtale inden for de første 2 uger af ansættelsen. I forbindelse med denne påbegyndes udarbejdelse af den individuelle uddannelsesplan for ansættelsesperioden og arbejdet med porteføljen i øvrigt påbegyndes. Efterfølgende afholdes justeringssamtaler hver til hveranden måned. Det er uddannelseslægen, der indkalder til samtalerne. Ved disse samtaler foregår uddannelsesplanlægning og -justering, samt kompetencevurdering og evaluering. Ved samtalerne gives desuden karrierevejledning.

Uddannelsesplanen skrives af uddannelseslægen og justeres efter hver vejledersamtale. Hovedvejlederen sikrer igennem de løbende justeringssamtaler, at uddannelsesplanen gennemføres, herunder at kompetencerne jf. uddannelsesprogrammet opnås og godkendes. Hovedvejleder drøfter også uddannelseslægen med øvrige speciallæger, UAO, ledende socialoverlæge og områdeansvarlig overlæge i additiv medicin samt øvrige faggrupper i forhold til vurdering af de 7 lægeroller.

Dokumentation af afholdte samtaler sker dels i de for samfundsmedicin udarbejdede kompetencekort og samtalskemaer, dels i uddannelsesplanen.

Det er hovedvejlederen, der gennemfører kompetencevurdering af kompetencerne i Logbog.net, mens øvrige læger, der er et trin højere i uddannelsesniveau, kan gennemføre kompetencevurdering af delkompetencer og konkretiseringer.

UAO laver i samarbejde med hovedvejleder den summative vurdering.

1.1.4 Arbejdsopgaver og -tilrettelæggelse

Den daglige arbejdstid er 8-15 mandag, tirsdag, onsdag og fredag og 8.30-17.30 om torsdagen, dog med mulighed for en vis fleksibilitet. En del opgaver varetages på kommunens øvrige adresser. Der er ingen vagter.

Alle medarbejdere er tildelt en fast kontorplads med egen PC, telefon mv.

Konkret vil hoveduddannelseslægen afhængig af forudsætninger, ønsker og interesse og den mulige arbejdstilrettelæggelse skulle løse opgaver inden for flere af følgende kliniske og forvaltningsmæssige arbejdsområder:

- Lægekonsulentfunktion på Jobcenter og Arbejdsmarkedscenter inden for områderne sygedagpenge, revalidering, aktivering, fleksjob og førtidspension.
- Samtaleforløb og vurderinger af borgere henvist til Sociallægeinstitutionens afklaringsstilbud for sygedagpengemodtagere – Reva-Si
- Udfærdigelse af socialmedicinske undersøgelser/vurderinger
- Samtaleforløb med henviste borgere om håndtering af helbredsmæssige problemer

- Indgå som sociallæge i tværfaglige samtaleforløb sammen med antropolog, psykolog eller fysioterapeut
- Varetage opgaver i Center for Misbrugsbehandling med iværksættelse og opfølgning af substitutionsbehandling for borgere afhængige af opioider. Desuden indgå i de øvrige lægelige opgaver inden for området addiktiv medicin efter nærmere aftale og oplæring.
- Helbredsundersøgelser af nyankomne flygtninge

1.2 Uddannelsesplanlægning

1.2.1 Sammenhæng mellem uddannelse og arbejdsfunktioner

I det daglige arbejde, er der taget højde for, at der skal foregå såvel vejledning og supervision som kompetencevurdering af uddannelseslægerne. Vi ser kompetencevurdering som et led i den feedback, som uddannelseslæger har behov for, for at udvikle sig til gode speciallæger.

Uddannelseslægens overordnede arbejdsfunktioner:

Lægekonsulentfunktion

Som lægekonsulent bistår man Kommunens jobkonsulenter med sundhedsfaglig viden ift. skabe overblik over den helbredsmæssige tilstand og forhold af betydning for funktionsevnen, samt at tilrettelægge relevante indsatser mhp. at udvikle funktions- og arbejdssevnen.

Uddannelseslægen introduceres til denne funktion ved at følges med mere erfarne kollega og oplæring foregår som mesterlære i en individuelt afpasset periode. I denne periode vil uddannelseslægen efterhånden varetage opgaven mere selvstændigt - superviseret af kollega. Når kompetencevurdering er gennemført ved speciallæge (se afsnit 1.3), kan uddannelseslægen overtage opgaven selvstændigt. Da lægekonsulentfunktionen som oftest foregår på andre adresser, vil uddannelseslægen altid have mulighed for at kontakte mere erfarne læge pr. telefon, ligesom der er mulighed for at drøfte sager på ugentlige lægemøder og ved vejledersamtaler.

Socialmedicinske samtaleforløb/vurderinger/undersøgelser

Der er tale om direkte borgerkontakt i form af samtaler og undersøgelser. Borgerne henvises af kommunens jobkonsulenter. Der er ofte tale om borgere med mere komplekse, uafklarede helbredstilstande. Uddannelseslægen lærer at beskrive og vurdere forhold af betydning for funktionsevnen, samt mulighed for at forbedre denne, herunder støtte borgeren i at forstå og håndtere sin sygdom og fungere bedst muligt i hverdagen, med særligt fokus på arbejdslivet.

Uddannelseslægen undervises initialt i socialmedicinsk tankegang ud fra ICF-modellen samt lovgivningsområdet. Undervisningen varetages af speciallæge i samfundsmedicin. Herefter introduceres uddannelseslægen til opgaven ved at overvære en eller flere samtaler varetaget af mere erfarne kollega, og efterfølgende forventes uddannelseslægen af få selvstændige opgaver. Forud for hver opgave drøfter uddannelseslægen formål og forventninger til undersøgelsen med mere erfarne kollega ligesom sagsakter gennemgås. Efterfølgende superviseres uddannelseslægen omkring samtalen og det skriftlige produkt af hovedvejleder eller daglig vejleder. Alle skriftlige produkter gennemlæses af speciallæge, indtil det individuelt vurderes, at uddannelseslægen selvstændigt kan udføre opgaverne. Kompetencevurdering foregår jf. afsnit 1.3.

Tværfaglige samtaleforløb

Borgerne henvises af kommunens sagsbehandlere. Der er tale om borgere med komplekse helbredsforhold, hvor sagsbehandler vurderer, at der er behov for en tværfaglig indsats. Uddannelseslægen vil komme til at

arbejde sammen med Sociallægeinstitutionens øvrige faggrupper, enten psykologer, antropologer eller fysioterapeuter. Forløbene har til formål at formidle viden om krop og sundhed samt pege på og motivere for handlemuligheder, der kan bedre borgerens funktionsevne og øge borgerens chance for at (gen)etablere kontakten med arbejdsmarkedet. Således er målet, at både borger og sagsbehandler føler sig hjulpet i forhold til borgerens videre proces mod arbejdsmarkedstilknudning. Uddannelseslægen introduceres af mere erfarne læge samt den kollega, som uddannelseslægen arbejder sammen med. Der henvises i øvrigt til foregående afsnit. Kompetencevurdering sker jf. afsnit 1.3.

Reva-si

Reva-si er Sociallægeinstitutionens afklaringsstilbud til sygemeldte borgere. Borgene henvises af kommunens sagsbehandlere, og der arbejdes med direkte borgerkontakt, både monofagligt og tværfagligt. Der er tale om et kortere procesforløb, hvor målet er at give den sygemeldte større forståelse for sin helbredsmæssige situation og handlemuligheder. Der udarbejdes en kort skriftlig sundhedsfaglig vurdering med beskrivelse af funktionsevne, behandlings- og udviklingsmuligheder samt forslag til videre handleplan. Uddannelseslægen introduceres af de øvrige læge i Reva-si, hvoraf der altid er en speciallæge, samt af de øvrige faggrupper i teamet. Der afholdes teammøde 2-3 gange om måneden, hvor uddannelseslægen vil kunne få sparring og supervision. Der henvises i øvrigt til foregående afsnit. Kompetencevurdering sker jf. afsnit 1.3.

Misbrugsbehandling

Uddannelseslægen vil skulle varetage opgaver i Center for Misbrugsbehandling med opstart og vurdering af og opfølgning på substitutionsbehandling for opioidafhængige borgere. Desuden indgå i de øvrige lægelige opgaver inden for området addiktiv medicin efter nærmere aftale. Uddannelseslægen får ofte en koordinerende funktion med mange forskellige samarbejdspartnere.

Uddannelseslægen introduceres og oplæres til området af en mere erfarne kollega samt det øvrige personale. Efter behørig oplæring og kompetencevurdering, varetager uddannelseslægen selvstændigt behandlingsopgaver under supervision af mere erfarne kollega. Der vil altid være mulighed for at søge hjælp ved mere erfarne kollega. På ugentlige lægemøder drøftes cases, udvalgte problemstillinger og andre lægefaglige områder. Kompetencevurdering foregår jf. afsnit 1.3.

Børn og Unge-læge

Børn og Unge-lægerne foretager lægefaglige vurderinger og udredninger af børn og unge med betydelige trivselsvanskeligheder, for eksempel mistrivsel, adfærd der afviger i forhold til alder og bekymrende fravær. Børn og Unge-lægerne kan inddrages i børne- og unge sager, hvor der er behov for en lægefaglig vurdering. For at afdække barnets eller den unges vanskeligheder indledes ofte et tværfagligt samarbejde. Børn og Unge-lægerne arbejder tværfagligt med fx PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning) og Specialpædagogik, sundhedsplejen, skoler og daginstitutioner, socialforvaltning, Handicapcenter for Børn, SSP (kriminalpræventivt samarbejde mellem Socialforvaltning, Skole og Politi), sygehuse samt praktiserende læger og speciallæger. Herudover er Børn og Unge-lægerne en del af Basisteam, som tilbyder udredning af børn med vedvarende psykiske vanskeligheder og/eller mistrivsel. Børn og Unge-lægerne tilbyder ligeledes konsulentbistand og undervisning af fagpersonale.

Uddannelseslægen lærer at arbejde tværfagligt og tværsektorielt. Uddannelseslægen vil øve skriftlig journalisering samt formidling af sundhedsfaglige anbefalinger og vurderinger både til andre fagpersoner og forældre.

Uddannelseslægen introduceres til disse funktioner ved at følges med en mere erfarne kollega og oplæring foregår som mesterlære i en individuelt afpasset periode. Uddannelseslægen vil herudover også introduceres til jobbet af andre faggrupper, som fx sundhedsplejersker, pædagogisk uddannet personale og fysioterapeut. I løbet af ansættelsen vil uddannelseslægen efterhånden varetage opgaver mere selvstændigt

- superviseret af lægekollega. Alle skriftlige produkter gennemlæses af speciallæge, indtil det individuelt vurderes, at uddannelseslægen selvstændigt kan udføre opgaverne.

For yderligere information henvises til Aarhus kommunes hjemmeside ift. Børn og Unge-lægerne og Basisteam:

<https://www.aarhus.dk/da/omkommunen/organisation/Boern-og-Unge/PA/ST/BU-laeger.aspx>

<https://www.aarhus.dk/da/omkommunen/organisation/Boern-og-Unge/PA/ST/Basisteam.aspx>

Kompetencevurdering foregår jf. afsnit 1.3.

Helbredsundersøgelse af flygtninge

Sociallægeinstitutionen varetager helbredsundersøgelser af nyankomne flygtninge i Aarhus Kommune.

Ved disse undersøgelser kombineres kliniske færdigheder og socialmedicinsk viden, og uddannelseslægen lærer at føre ordnede journaloptegnelser, som efterfølgende skal danne grundlag for den videre proces ved egen læge og i kommunen.

Uddannelseslægen introduceres, oplæres, superviseres og kompetencevurderes af de mere erfarne læger, der varetager denne opgave. I starten fordeles borgerne efter kompetenceniveau. For de læger, der laver helbredsundersøgelser af nyankomne flygtninge, er der supervision ca. 1 gang om måneden. Kompetencevurdering foregår jf. afsnit 1.3.

Møde/teamdeltagelse

Uddannelseslægen deltager aktivt i afdelingens team og møder, ligesom uddannelseslægen deltager i samarbejds møder med eksterne samarbejdspartnere samt tværfaglige møder/rundbordssamtaler med deltagelse af borgere og praktiserende læger og evt. andre kommunale instanser. Uddannelseslægen vil få ansvaret for afviklingen af lægemøder i afdelingen, dels med fastsættelse af dagsorden og som ordstyrer, dels med efterfølgende udarbejdelse af referat.

Desuden vil uddannelseslægen få tildelt ansvarsopgaver i forbindelse med afdelingens UD-udvalg (undervisning og dialog) i forhold til at indkalde til møder i udvalget, arrangere eksterne undervisere og lave oplæg til underviseren. Uddannelseslægen vil desuden få opgaver i ad hoc nedsatte arbejdsgrupper, ved afdelingsseminar og uddannelsesdage. Opgaverne kan her bestå i at indkalde til møde, udfærdige dagsorden, ledelse af mødet samt udarbejde referat eller beslutningsoplæg. herunder sikre overholdelse af tidsramme, afbalancering af diskussioner, opsummeringer og konklusioner samt udfærdige referat.

Uddannelseslægen oplæres ved i starten af følges med en af afdelingens mere erfarne læger, og vil efterhånden overtage afholdelsen af møder superviseret af erfarne læge. Uddannelseslægen vil få vejledning og supervision af de skriftlige produkter.

Der deltager altid mere erfarne læge i de forskellige teams, og denne vil varetage oplæring og supervision både i forhold til teamdeltagelsen og de skriftlige produkter.

Kompetencevurdering sker jf. afsnit 1.3.

Undervisning og vejledning

uddannelseslægen forventes at deltage selvstændigt i afdelingens fælles faglige udvikling. Dette gør uddannelseslægen ved at deltage i undervisningsaktiviteter såsom akademisk kvarter, afdelingens personale møder og mere formaliseret undervisning, f ex holde fagligt oplæg, fremlægge små eller store projekter, cases, udvalgte faglige emner, gennemgang af udvalgt litteratur mm. Det aftales med hovedvejleder hvilke emner der kunne være relevante og hovedvejleder bistår uddannelseslægen i at udvælge relevant litteratur. Fremlæggelsen superviseres af mere erfarne kollega som giver feedback på fremlæggelsen.

Uddannelseslægen forventes at deltage i arbejdsgruppen for planlægning af intern undervisning og dialog (UD). Hoveduddannelseslæger kan også deltage i planlægnings- og afviklingsopgaver i forbindelse med afdelingens årlige interne seminar.

Lægerne i Sociallægeinstitutionen varetager dels undervisning af medicinstuderende, men har også jævnligt undervisnings- og formidlingsopgaver i forhold til både borgere og personale i kommunen..

Afhængigt af interesse og forudsætninger kan uddannelseslægen deltage i undervisningen af medicinstuderende i faget klinisk socialmedicin og få undervisningsopgaver både i forhold til borgere i gruppeforløb samt øvrige ikke-lægelige samarbejdspartnere.

Oplæring sker ved at overvære ældre kollega og foregår som mesterlære. Herefter overtager uddannelseslægen undervisningsopgaven mere selvstændigt – i første omgang superviseret af mere erfarne kollega.

Alle læger deltager i vejledning af ikke-lægeligt personale ved sundhedsfaglige spørgsmål.

Kompetencen vurderes jf. afsnit 1.3 og udgør kompetence I4 Underviser- og Vejlederaspirant.

1.3 Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

I den samfundsmedicinske introduktions- og hoveduddannelse er der kun én obligatorisk kompetencevurderingsmetode: "Struktureret vejledersamtale vha. kompetencekort". Den obligatoriske anvendelse af disse kompetencekort forudsætter, at uddannelseslægen har anvendt begge anbefalede læringsstrategier: "Arbejde med relevante opgaver" (se afsnit 1.2.1) og "Udarbejdet portefølje inkl. uddannelsesplan og læringsdagbog", hvorfor de to anbefalede læringsmetoder således i realiteten også bliver obligatoriske. Kompetencen H4 vurderes ud fra struktureret vejledersamtale baseret på uddannelseslægens læringsdagbog samt udførelse af 360 graders evaluering. 360 graders evalueringen skal ske minimum 6 mdr. før ansættelsen afsluttes. 360 graders evalueringen gennemføres, som beskrevet i vejledningen, der er udarbejdet dertil. Vejledningen findes på DASAMS' hjemmeside på www.dsff.dk

Uddannelsesplanen og læringsdagbogen, som foruden diverse cases mv. også indeholder karriereplan og CV, er sammen med kompetencekortene de bærende elementer i forhold til vurdering af niveauet af hver enkelt kompetence, progressionen i kompetenceerhvervelse og udviklingen indenfor hver af de 7 lægeroller. I den daglige vejledning benyttes redskaber som mini-cex og refleksionsark mhp. at kvalificere den endelige kompetencevurdering.

Nedenfor er skitseret de kompetencer, der skal opnås i denne ansættelse med samtidig angivelse af gennem hvilke arbejdsfunktioner kompetencerne erhverves samt hvornår og hvordan de kompetencevurderes. Kompetencenummer og betegnelse i tabellen henviser til kompetencenumrene i målbeskrivelsen, hvor også en komplet oversigt over kompetencer, der skal opnås i hele speciallægeuddannelsen. Målbeskrivelsen og tilhørende materiale kan tilgås fra Dansk samfundsmedicinsk Selskabs (DASAMS) hjemmeside:

danskelskabforfolkesundhed.dk

Kompetence-nummer	Arbejdsfunktioner (fra afsnit 1.2.1) som bidrager til erhvervelse af kompetence	Kompetence-vurderingsmetode jf målbeskrivelsen + evt supplerende metoder	Forventet kompetence-opnåelse i mdr.
I1 Administrativ sagsbehandler/ socialmediciner	Lægekonsulentfunktion Socialmedicinske samtaleforløb/vurderinger/undersøgelser Tværfaglige samtaleforløb Reva-SI Misbrugsbehandling Børn- og ungelæge Helbredsundersøgelse af flygtninge	Struktureret vejledersamtale, som med udgangspunkt i kompetencekort I1 baserer sig på gennemgang af: - min. 3 sager fra uddannelseslægens læringsdagbog - vejleders observation af min. 1 sagsfremlæggelse	1-12
I2 Mødedeltager	Møde-/teamdeltagelse Reva-SI Tværfaglige samtaleforløb Børn- og ungelæge Misbrugsbehandling	Struktureret vejledersamtale, som med udgangspunkt i kompetencekort I2 baserer sig på gennemgang af: - vejleders observation af min. 1 møde - min. 1 referat	1-6
I3 Teamdeltager	Møde/teamdeltager, jf. punkt 1.2 Børn- og ungelægerne Misbrugsbehandlingen	Struktureret vejledersamtale, som med udgangspunkt i kompetencekort I3 baserer sig på gennemgang af: - vejleders supervision af min. 1 møde i team, udvalg eller arbejdsgruppe - delopgave	1-12
I4 Underviser og vejlederaspirant	Undervisning og vejledning	Struktureret vejledersamtale, som med udgangspunkt i kompetencekort I4 baserer sig på gennemgang af: - uddannelseslægens uddannelsesplan - uddannelseslægens optegnelser i læringsdagbog vedr. vejledningssituation - vejleders observation af min. 1 fagligt oplæg	1-12

1.4 Konferencer, undervisning, kurser og kongresdeltagelse

1.4.1 Møder, undervisning og konferencer

Betegnelse og indhold	Deltagere, hyppighed og varighed	Uddannelseslægens opgaver	Uddannelseslægens læring fx beskrevet i form af konkretiseringer fra kompetencekortene + evt supplerende) som kan læres
Lægemøder: Sparring af sager Faglig udvikling af det sociallægelige arbejde Udveksling af information og viden Fordeling af arbejdsopgaver	Alle læger En gang ugentligt; 1½ time	Udforme dagsorden Være ordstyrer, Styre tiden. Skrive referat Fremlægge sager	Fremlægge sager Formidling af faglige problemstillinger Refleksiv tilgang til egen og andres praksis Kommunikere mundtligt Balancere roller og hensyn Udarbejde dagsorden Lede møde Udfærdige referat
Personalemøde: Gensidig information/meddelelser mellem alle faggrupper i Sociallægeinstitutionen	Alle ansatte i Sociallægeinstitutionen En gang om måneden; 1½ time	Være aktivt deltagende Skrive referat 1-2 gange Fremlægge udbytte af kurser, uddannelsesdage mm Fremlægge forskningstræningsopgave	Kommunikere mundtligt og skriftligt Balancere roller og hensyn Organisation Prioritering Tværfagligt samarbejde
Reva-SI teammøde: Sparring af sager.	Læger, psykologer, antropolog, fysioterapeut og sekretær tilknyttet Reva-SI 2-3 gange om måneden; 2 timer	Være aktivt deltagende Fremlægge sager Medbringe skriftlige produkter til fælles gennemgang	Kommunikere mundtligt Fremlægge sager Samarbejde Balancere roller og hensyn Vejlede kollegaer Teamsamarbejde/tværfagligt samarbejde Forvaltning af egen faglighed i relation til lovgivning
Akademisk kvarter: lægerne har på skift ansvaret for afholdelse af mindre oplæg om relevante emner	Alle læger 1 gang om måneden	afholdelse af mindre oplæg om relevante emner	Tilrettelægge egen og andres læring Undervise Evidensbaseret viden og omsætning af

	på lægemøde		forskning til praksis
Internt seminar: Fokus på særlige udviklingsområder og ideer til nye initiativer ofte med inspiration fra indbudte oplægsholdere. Temaerne for seminarerne kan være både faglige og organisatoriske emner	Alle ansatte i Sociallægeinstitutionen og Hjerneskadecenteret. En gang årligt: 2 arbejdsdage m/overnatning	Deltage i planlægning og afvikling	Organisationsudvikling Evidensbaseret viden og omsætning af forskning til praksis
Supervision – Helbredsundersøgelser og basisteam: Fokus er case-supervision med ekstern supervisor.	For de læger, der laver helbredsundersøgelser Ca. 1 gang om måneden; 1½ time	Deltage aktivt Medbringe cases	Kommunikere mundtligt Fremlægge sag Patientforløb Identifikation af sundhedsfaglige problemstillinger
Center for misbrugs-behandling – lægemøder: Faglig udvikling af det sociallægelige arbejde Udveksling af information og viden Fordeling af arbejdsopgaver	Læger tilknyttet Center for misbrugsbehandling 1 gang ugentligt; 1 time	Forberede cases Deltage aktivt	Fremlægge sager Kommunikere mundtligt Mødeleder Patientforløb Overlevering af patientansvar
Center for misbrugsbehandling - Morgen- og middagskonference: Sparring af akutte sager	Læger og misbrugsbehandlere Dagligt; 15-30 minutter	Deltage aktivt I heroinklinikken: ordinationer	Samarbejde Balancerer roller og hensyn Rapportering af patientforløb Tværsektorielt samarbejde
Center for misbrugsbehandling - Tværfaglig konference: Tværfaglig sparring om borgere med aktuelle problemstillinger	Læger, sygeplejersker, socialfaglige vejledere En gang om ugen; 1 time	Forberede egne patienter ift. ½ års opfølgninger Deltage aktivt	Samarbejder Fremlægge sager Rapportering af patientforløb Overlevering af patientansvar Identifikation af sundhedsfaglige problemstillinger Etiske dilemmaer

			Refleksiv tilgang til egen og andres praksis
Deltagelse i faglige møder eller konferencer: faglig opdatering	Alle/nogen læger 2-3 gange årligt	Deltage aktivt Forberede sig inden ift. læringsmål Fremlægge viden/udbytte til øvrige personalegruppe	Tilrettelægge egen og andres læring Undervise Evidensbaseret viden og omsætning af forskning til praksis

1.4.2 Undervisning

Inden for de første 3 -4 måneder af ansættelsen afholdes undervisning i relevante emner. Undervisningen varetages af afdelingens faste læger.

En arbejdsgruppe i Sociallægeinstitutionen arrangerer intern undervisning med efterfølgende dialog (UD) for alle faggrupper, oftest med eksterne undervisere, ca. 3 gange pr. halvår. Emnerne er udvalgt mhp. at følge med i ny viden og forskning.

I forhold til uddannelseslægerne er hovedvægten herudover lagt på tæt, daglig vejledning snarere end formaliseret undervisning.

1.4.2 Kursusdeltagelse

Under ansættelsen forventes uddannelseslægen at deltage i det obligatoriske kursus om vejledning. Uddannelseslægen skal selv tilmelde sig kurset. Nærmere oplysninger findes på

videreuddannelsen-nord.dk

Afdelingen giver tjenestefrihed med løn, men det påhviler uddannelseslægen at give afdelingen besked til UAO om kursernes placering tidligst muligt.

For at sikre så høj grad af transfer som muligt, er det fast procedure i forbindelse med deltagelse i kurser at uddannelseslægen sammen med hovedvejleder udarbejder mål for deltagelse i kurset.. Alle læger i afdelingen, der har været på kursus / deltaget i konferencer skal fremlægge hovedpointer fra kurset/konferencen ved førstkommande personalemøde eller lægemøde efter deltagelsen.

Uddannelseslægerne tilbydes deltagelse i Årsmøde i Dansk Samfundsmedicinsk Selskab (Hindsgavl-mødet).

Der er mulighed for i mindre omfang at deltage i øvrige kurser og kongresser efter aftale med Sociallægeinstitutionens ledelse.

1.5 Fokuserede ophold og uddannelsesdage / returdage

I den samfundsmedicinske uddannelse er der ingen fokuserede ophold. Uddannelseslægerne opfordres dog til at tage på besøgsdage i andre samfundsmedicinske afdelinger som en del af karrierevejledningen mhp. at afsøge fremtidige ansættelsessteder. Uddannelseslægen er selv ansvarlig for at arrangere dagene efter aftale med UAO og under hensyntagen til arbejdstilrettelæggelsen i afdelingen.

Alle uddannelseslæger opfordres til at deltage i de halvårlige samfundsmedicinske uddannelsesdage i VUR Nord, hvor generelle forhold om uddannelse og karriere drøftes.

1.6 Forskning og udvikling

Der er for nylig etableret ph.d. forløb i Sociallægeinstitutionen og desuden foregår der løbende forskelligt projektarbejde, hvor nye metoder og tilgange til det socialmedicinske arbejde prøves af, og der er løbende evalueringer og opgørelser i gang i institutionen, som uddannelseslæger kunne blive involveret i.

Der er i afdelingen ansat en læge med ph.d., og nogle af lægerne har kvalifikationer til at kunne varetage forskningsvejledning til uddannelseslæger med interesse for forskning.

1.7 Anbefalet litteratur

En del af uddannelseslægens kompetencer opnås ved selvstudier. Uddannelseslægen skal udarbejde egen litteraturliste som en del af uddannelsesporteføljen.

Nedenfor er angivet en oversigt over litteratur, lovtekster mv. som uddannelseslægen forventes at orientere sig i.

- Klinisk socialmedicin og rehabilitering af Jens Modvig, Britt Toftgaard Jensen, Claus Vinther Nielsen
- Diverse lovtekster: Sundhedsloven, LAB-loven, LAS-loven

Socialt-lægeligt samarbejde

- Lægeattester- jobcenterets guide i brug af lægeattester
- Faglige anvisninger til læger, som gennemfører helbredsmæssige vurderinger af nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge
- Diverse vejledninger til læger der behandler opioidafhængige patienter med substitutionsmedicin
- Lægehåndbogen

2. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Uddannelseslægers evalueringer af afdelingen ses på www.evaluer.dk – ligesom seneste inspektorrapport kan findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside ([Link](#)).

Det Regionale Råd for Lægers Videreuddannelse (DRRLV) skal sikre høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse (Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse¹). Derfor følger DRRLV løbende uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne, ligesom inspektorrapporter altid dagsordensættes på møder i DRRLV.

Kvaliteten i den lægelige videreuddannelse følges endvidere af de postgraduate kliniske lektorer og i de specialespecifikke uddannelsesudvalg (se nedenfor), og på de enkelte hospitaler, samt på den enkelte afdeling.

Alle uddannelseslæger skal ved afslutning af hvert delforløb evaluere sit ophold, både hvad angår uddannelsesprogram, herunder uddannelsesplan samt uddannelsesstedets uddannelsesmiljø og dets læringsrammer. Evalueringen foregår via www.evaluer.dk, som den yngre læge kan tilgå fra den elektroniske logbog.

Uddannelseslægenes evalueringer af uddannelsesstederne offentliggøres på www.evaluer.dk. Den enkelte læges evaluering er anonym og dermed ikke offentligt tilgængelig. Derimod offentliggøres et gennemsnit for alle evalueringer på den uddannelsesgivende afdeling. Uddannelsesansvarlige overlæger har adgang til at se enkeltevalueringer og prosatekst om uddannelsesstedet. For afdelingen er denne prosatekst oftest den mest givende og udviklende del af evalueringerne, mens pointevalueringerne mere tjener til sammenligning på tværs af afdelinger, specialer og hospitaler. Afdelingerne vil løbende anvende disse evalueringer i arbejdet på at forbedre den lægelige videreuddannelse.

2.1 Inspektorrapporter

Sundhedsstyrelsen² er ansvarlig for inspektorordningen og udsender inspektorer til alle uddannelsesgivende afdelinger med jævne mellemrum, samt udsender rapporter fra inspektorenes besøg. Det fremgår af Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 1706 af 20.12.2006 om de regionale råd for lægers videreuddannelse (kap. 2, § 7), at DRRLV løbende skal vurdere den enkelte afdelings egnethed som uddannelsessted på baggrund af inspektorrapporterne. Ordningen er et væsentligt element i kvalitetsopfølgningen af den lægelige videreuddannelse på de enkelte hospitaler og afdelinger. Inspektorrapporterne fremlægges løbende på møder i DRRLV, som via den Postgraduate Kliniske Lektor (PKL) i de enkelte specialer følger op på inspektorrapporternes konklusioner og anbefalinger i samarbejde med hospitalsledelsen / Klinikindehaveren, ledelsen på afdelingen og UAO, samt for hospitalerne de uddannelseskoordinerende overlæger.

2.2 Regionale specialespecifikke uddannelsesudvalg

Uddannelsesudvalgene for de enkelte specialer har til formål at drøfte spørgsmål om specialets videreuddannelse på samtlige uddannelsessteder i Videreuddannelsesregionen, herunder at bidrage til sikring af en ensartet høj kvalitet i den lægelige videreuddannelse på alle uddannelsessteder for specialet. Uddannelsesudvalgene bør derfor løbende drøfte de enkelte afdelingers evalueringer og inspektorrapporter og følge op på disse via PKL i specialet, som også informerer DRRLV. I langt de fleste specialespecifikke uddannelsesudvalg er yngre læger repræsenteret ved afdelingernes uddannelseskoordinerende yngre læge

¹ www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=11069

² www.sst.dk/Uddannelse%20og%20autorisation/Inspektorordning.aspx

3. Nyttige kontakter

Uddannelsesansvarlige overlæger

Der henvises til hjemmesiden for det enkelte ansættelsessted

Postgraduat klinisk lektor for denne uddannelse

Oversigt findes på [hjemmesiden](#) for Center for Sundhedsvidenskabelige Uddannelser

Specialeselskabets hjemmeside

[DASAMS](#)

Sundhedsstyrelsen

www.sst.dk - Den lægelige videreuddannelse

Regionale sekretariater for lægelig videreuddannelse

Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

Videreuddannelsesregion Syd: www.videreuddannelsen-syd.dk

Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

Andre

Lægeforeningens karriererådgivning Karrierecoaching

Karriereværket laeger.dk

4. Overordnet organisering af den lægelige videreuddannelse

Navn og forkortelse	Ansvar	Opgaver
Lægefaglig direktør	Har det overordnede ansvarlig for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	
UKO - Uddannelseskoordinerende overlæge	Har ansvar for den lægelige videreuddannelse på hospitalet	På alle hospitaler i Videreuddannelsesregion Nord er det i praksis den/de uddannelseskoordinerende overlæger, som varetager udvikling og drift af den lægelige videreuddannelse i samarbejde med den lægefaglige direktør, center- og afdelingsledelserne og de uddannelsesansvarlige overlæger (UAO) og uddannelseskoordinerende yngre læger (UKYL).
Center- /afdelingsledelse	Er ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen	Afdelingsledelserne sikrer i samarbejde med UAO rammerne for den lægelige videreuddannelse på afdelingen.
UAO – uddannelsesansvarlig overlæge	Er leder af den lægelige videreuddannelse i afdelingen	UAO sikrer i samarbejde med afdelingsledelsen og afdelingens UKYL rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder. UAO skitserer en overordnet plan for hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, som er planlagt opnået i uddannelsesforløbet på den pågældende afdeling og hvordan uddannelseslægen skal rotere mellem afdelingens afsnit eller teams. Denne plan er en del af uddannelsesprogrammet. I dagligdagen er det ofte skemalægger, der lægger arbejdsplanen. UAO skal sikre, at der tilbydes den fornødne oplæring og supervision samt kompetencevurdering i afdelingen. UAO udpeger de speciallæger og uddannelseslæger, som skal fungere som hovedvejledere. Som overordnet ansvarlig for den lægelige videreuddannelse i afdelingen skal UAO holdes orienteret om alle uddannelsesforløb, ligesom UAO skal godkende alle individuelle uddannelsesplaner. UAO beslutter, hvem der kan kompetencevurdere hvilke kompetencer (uddelegerer). UAO har ansvar for at alle

		aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
AMU – almenmedicinsk uddannelseskoordinator	Vedligeholder oversigten over de uddannelsesgivende almene praksis i videreuddannelsesregionen, og fordeler de uddannelsessøgende læger heri.	Deltager i ansættelsesudvalget og er bindeled til de uddannelsesgivende almenpraksis'er, indenfor et geografisk område. Rådgiver de uddannelsessøgende læger indenfor eget område. Der er 8 AMU'er i Region Midtjylland og 4 i Region Nordjylland
Tutor	I praksis er tutorlægen ansvarlig for den lægelige videreuddannelse. Dette gælder for både almen praksis og speciallægepraksis.	Tutorlægen sikrer rammerne for gennemførelse og evaluering af de uddannelsesforløb, som afdelingen tilbyder. Tutorlægen fungerer som uddannelsesansvarlig overlæge og hovedvejleder for uddannelseslægen. Tutorlægen planlægger i samarbejde med uddannelseslægen, hvilke arbejdsfunktioner uddannelseslægen skal varetage for at opnå de kompetencer, der er beskrevet i uddannelsesprogrammet for den aktuelle ansættelse. Tutorlægen er ansvarlig for, at den fornødne oplæring, supervision og kompetencevurdering foregår. Tutorlægen har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne Klinikindehaveren har ansvar for at alle aftaler dokumenteres skriftligt, herunder at der udarbejdes referater fra samtalerne.
Hovedvejleder	Har ansvar for at den enkelte uddannelseslæge får den tilstrækkelige og nødvendige vejledning i uddannelsesforløbet	Hovedvejleder er ansvarlig for den enkelte uddannelseslæges forløb – herunder afholde vejledersamtaler og sikre, at der udarbejdes individuelle uddannelsesplaner i samarbejde med uddannelseslægen. Hovedvejleder skal sikre at uddannelseslægen får karrierevejledning. Den individuelle uddannelsesplan beskriver hvad den enkelte uddannelseslæge skal fokusere på i den periode planen er lavet for.
Klinisk vejleder	Alle læger i afdelingen	Alle læger kan fungere som kliniske vejledere i den daglige oplæring og supervision. Kliniske vejledere, der er et uddannelsesstrin højere end uddannelseslægen kan efter delegation fra UAO vurdere gennemføre kompetencevurdering.
UKYL – uddannelseskoordinerende		UKYL'en samarbejder tæt med den uddannelsesansvarlige overlæge om at sikre

yngre læge		og udvikle uddannelsen på afdelingen.
PKL – postgraduat klinisk lektor	Fagligt ansvar for at uddannelsen lever op til målbeskrivelsens krav indenfor videreuddannelsesregionen	Der er ansat postgraduate kliniske lektorer (PKL) i alle specialer, for Klinisk Basisuddannelse og uddannelsen i akutafdelinger, samt enkelte tværgående PKL'er. PKL'ernes opgaver er at sikre kvaliteten af uddannelsen i pågældende speciale/ område, samt at sikre den pædagogiske udvikling i videreuddannelsen. PKL har således formidlende og rådgivende funktion. Det er samtidig PKL'erne, der sammen med de uddannelsesansvarlige overlæger i videreuddannelsesregionen sammensætter uddannelsesforløb og PKL er ansvarlig for at der findes opdaterede uddannelsesprogrammer. PKL rådgiver i sager, hvor der søges merit. Endelig vil PKL i et vist omfang blive inddraget i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb, ligesom PKL inddrages når kvaliteten af videreuddannelsen i en afdeling ikke lever op til kravene (f eks efter et inspektorbesøg – se afsnittet "Evaluering af den lægelige videreuddannelse").
DYNAMU		Deltager i ansættelsesudvalget i specialet og hjælper AMU og PKL med at afholde kurser og rådgive de uddannelsessøgende læger

4.1 Generelt om uddannelsesvejledning/samtaler

Alle uddannelsessøgende læger tildeles en hovedvejleder / tutorlæge. Uddannelseslægen og hovedvejleder / tutorlægen er ansvarlige for at gennemføre introduktionssamtale, en eller flere justeringssamtaler samt en afsluttende samtale. Samtalerne indeholder, udover planlægning af kompetenceudvikling, også karrierevejledning. I forbindelse med disse vejledersamtaler udarbejder uddannelseslægen en skriftlig individuel uddannelsesplan, som skal godkendes af hovedvejleder / tutorlægen/ UAO, samt uddannelseslægen. Da uddannelsesprogrammet beskriver idealforløbet for uddannelsen, er formålet med den individuelle uddannelsesplan at beskrive afvigelser fra standardforløbet.

Det er uddannelseslægens ansvar sammen med hovedvejleder / tutorlæge at planlægge, gennemføre og dokumentere disse samtaler. Til brug ved samtalerne er udviklet en app "Vejledning", hvor der er samlet centrale dokumenter og vejledninger til brug under din uddannelse.

4.2 Generelt om godkendelse af kompetencer

Godkendelse af kompetencer og kurser samt tidsmæssig attestation, foregår elektronisk i www.logbog.net. Logbogen findes også som app, hvorfra uddannelseslægen kan klarmelde kompetencer og skrive noter mm.

4.3 Hvis uddannelsesforløbet ikke lever op til uddannelsesprogrammet

Såfremt en uddannelseslæge ikke finder at uddannelsen lever op til det uddannelsesprogram, som er udarbejdet for det pågældende uddannelsesforløb, er det i første omgang hovedvejlederen, som skal kontaktes. Løses problemet ikke ad denne vej kontaktes UAO og afdelingsledelsen. Kan man ikke få sin sag behandlet indenfor afdelingens rammer kan uddannelseslægen – efter at have orienteret afdelingsledelsen - henvende sig til hospitalets uddannelseskoordinerende overlæge eller specialets / områdets PKL.

Under ansættelse i praksis drøftes problemet i første omgang med tutorlægen, hvorefter det kan drøftes med specialets PKL, hvis der ikke kan findes en løsning i den pågældende praksis.

Det vil ligeledes være naturligt at rette henvendelse til Videreuddannelsessekretariatet, såfremt man har problemer i forhold til uddannelsen på afdelingen / i praksis.